

בחודש דצמבר 2019 הוזמנתי לפגישה באוניברסיטת תל אביב. "משהו לגבי שיתוף פעולה וטיפול בצעירים", אמרה לי אז המנהלת שלי. כשהגעתי למפגש ראיתי קבוצה של אנשים חלקם מטעם החוג לפסיכותרפיה וחלקם נציגי עמותות כמוני. אחרי שעתיים של שיחה, שבה עלו מחשבות רגשות, דרכי פעולה, צרכים והיתכנות- נרקמה תכנית פעולה להתחלה של "קליניקה לכולם". בשלושת השבועות שקדמו למפגש הזה, ניסינו למצוא טיפול לצעירה מנתניה ולא הצלחנו.

יצאתי מהמפגש בהתרגשות וחשבתי לעצמי, בזהירות, האם יכול להיות שמצאנו את הפלטפורמה לטיפול נגיש עבור צעירים בסיכון? השטח מלא בתכניות מיוחדות ועובדי צעירים מסורים שמלווים את צעירים והצעירות בצמתים הכי משמעותיים, אבל מאז ומעולם, הטיפול הפרטני – שהוא אבן היסוד לכל הפעולות הללו – אינו נגיש להם. יכול להיות שיש לנו את יכולת להביא את הבשורה?

וכך חודש לאחר מכן יצאנו לדרך.

שמי יעל, ואני מנהלת את אחת התכניות של תחום "בדרכי" בעמותת בת עמי. אנחנו מלווים מידי שנה כ 450 צעירות וצעירים מרקע של מצבי סיכון ומצוקה במהלך השירות הלאומי שלהם ולאחריו, בלימודי האקדמיה. הצעירים והצעירות שאנחנו מלווים, מגיעים לשירות הלאומי למודי דחייה. הם סובלים מביטחון עצמי נמוך וחווים קשיים אובייקטיביים רבים. המטרה שלנו היא לאפשר להם להשתלב חזרה במסלול חיים שייתן להם אופק. כל זאת עם ליווי והכוונה צמודים ומקצועיים. פעמים רבות ההצלחה בשירות הלאומי נותנת סיפוק ותחושת ערך עצמי. הקשר עם הרכזת מאפשר להוריד את החומות ולהתבונן על מסלול החיים כמשהו דינמי שיש עוד ביכולתנו לשנות ומאפשר לחוש תקווה. התכניות שלנו הן תכניות שמאפשרות בחירה, שליטה והעצמה. הן מחזירות לצעירים את האמונה שלהם במסלול חייהם.

במהלך השנה הזו, פעמים רבות, ממש כמו במשולש המאסלואי המוכר, הם מתפנים מדאגה לצרכי הבסיס, למשאלה למילוי צרכי הרוח. מה שבא לידי ביטוי לעיתים קרובות במוטיבציה לטיפול. הם מבטאים רצון להעמיק- להבין את מהלך חייהם באופן שיאפשר להם לא לחזור על טעויות, לא ליפול להרגלים פוגעניים ולהצליח לזהות את דפוסי החשיבה וההתמודדות שלהם עצמם. הם מוכנים להתמודד עם השדים, לסלוח, להרפות או להיאבק ורוצים בעיקר- להיות בריאים בנפשם. לאורך כל שנות עבודתי בתחום של צעירים בסיכון מצאתי את עצמי משקיעה המון אנרגיה בניסיון "להשיג" טיפול עבור צעירים. ברוב הפעמים ללא הצלחה. ללא טיפול, התהליך מעולם לא היה שלם, וחלקם לא רק שלא התקדמו, הם אפילו חזרו אחורה עם תום התכנית שלקחו בה חלק.

אבל בואו נחזור רגע ליציאה מהפגישה ההיא בדצמבר 2019. יצאתי נחושה לנצל את ההזדמנות שנקרתה בדרכי. הבנתי מייד את המשמעות העמוקה והנדירה שהונחה לפתחם של הצעירים והצעירות. וכך, חודש לאחר אותה פגישה כבר היו 30 צעירים וצעירות שהביעו רצון ונכונות להיות בטיפול. הם הבינו את המשמעות של טיפול ואת המחוייבות שהוא דורש וביקשו לקחת חלק. מאותה רשימה יצאו 20 ציוותיים. עשרים צעירים שקיבלו טיפול פרטני משובח למשך שנה, ללא תשלום, ע"י אנשי מקצוע מן המעלה הראשונה. 20 צעירים שקיבלו את הזכות לחוויה של טיפול אישי פרטי- שלהם. ובחינם.

בשנה שלאחר מכן – אותו הדבר – אותם המספרים. והנה אנחנו בשנה השלישית. למרות הקורונה, למרות העובדה שכל מי שעוסק בפרוייקט הזה עושה זאת בהתנדבות מלאה, למרות שטיפול עודנו נחשב פריווילגיה עבור צעירים בסיכון שלרוב עסוקים בצרכים בסיסיים יום יומיים- אנחנו כאן.

כי הפרוייקט הזה הוא אויר. הוא משלב פרקטיקות עתיקות עם בעיות קיומיות עבור אנשים שאין ביכולת להרשות לעצמם, חומרית ורוחנית, אפילו לחלום על מענה טיפולי בזמן זה בחייהם.

אני רוצה להודות לנשים המופלאות שמובילות את "קליניקה לכולם" ובזכותן קמה הפלטפורמה הנהדרת הזו:

ד"ר מירב רוט – ראש התכנית לפסיכותרפיה

גב' חגית צאן – חברת ועדת הוראה ואחראית על הפרויקט של הקליניקה לכולם

גב' ליאת מרציאנו – רכזת התכנית לפסיכותרפיה- ומי שמרכזת ומפזרת את הפניות ביחד עם ליאורה פלד ושני האן

גב' חנה וקשטיין- אחראית על הפרוייקט עד שנה שעברה ביחד עם חגית

תודה לכן על היוזמה. על תשומת הלב, על המחשבה לפרטים ועל ההקמה והביצוע- אני לא בטוחה שאתן יודעות עד כמה נגעתן בצורך ממשי וקריטי בחייהם של צעירים וצעירות בסיכון.

ותודה גדולה לכל אחד ואחת מהמטפלים והמטפלות שלוקחים חלק בפרויקט הזה- אנשי מקצוע שהחליטו לתת מזמנם, מניסיונם, לצאת מאיזור הנוחות שלהם ולהתמודד לא פעם עם קשיים שלא היו נחלתם עד כה. אתם אמיצים, מרגשים ומחוללים שינויים אמיתיים.

לסיום, אני רוצה לשתף אתכם בשני ציטוטים של צעירות שלנו שהשתתפו בפרוייקט: "בבית שלי לא מאמינים בפסיכולוגים. גם להורים שלי יש מלא בעיות והם לא מספרים על זה לאף אחד כי הם פוחדים שיספרו על זה ויזמינו להם משטרה וכל הזמן אמרו לי לא לדבר עם אף אחד ולא לספר לאף אחד מה קורה בבית. הטיפול זה מקום לפרוק בו בלי שיגידו לי לא לספר וזה מקל ומשחרר. אני יודעת שהיא (המטפלת) לא תספר לאף אחד מה שאני אומרת לה וזה כף. וזה שהוא בחינם זה נהדר, כי אם הייתי אומרת להורים שלי שאני רוצה ללכת לפסיכולוגית הם לא היו משלמים על זה ולי אין את הכסף."

-בוגרת התכנית לשירות לאומי שהתחילה לאחר שנה של טיפול תואר ראשון במדעי

המחשב דרך תכנית ההמשך שלנו- אקדמיה לחיים:

"בזכות קליניקה לכולם ובזכות מיכל התקדמתי כל כך מהר וגיליתי את עצמי

ויכולתיי. התוכנית הזו היא מתנה שעזרה לי ברגעים קשים שבהם הייתי צריכה את

העזרה החשובה הזו."

תודה לכולם על המתנה, מאחלת לכולנו שתמיד נוכל להמשיך לתת.